

Sygn. akt V U 450/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2021 r.

**Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w następującym składzie:**

Przewodniczący: Sędzia Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2021 r. w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku Z. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania Z. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 4 marca 2021 r. sygn.: (...)

oddala odwołanie;

Sygn. akt V U 450/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 4 marca 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił Z. B. prawa do emerytury pomostowej, z uwagi na to, że po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej. Do pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych ZUS zaliczył wnioskodawcy okres pracy górniczej od 11 kwietnia 1990 roku do 28 grudnia 1999 roku, po odliczeniu okresów zwolnień lekarskich, w łącznym wymiarze 9 lat, 4 miesięcy i 21 dni.

W odwołaniu od powyższej decyzji, złożonym w dniu 19 marca 2021 roku pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o zmianę decyzji poprzez przyznanie Z. B. prawa do emerytury pomostowej i zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu podniósł, że w warunkach szczególnych wnioskodawca przepracował łącznie ponad 15 lat przed 1 stycznia 1999 roku, gdyż oprócz zaliczonego okresu pracy górniczej, pracował także jako kierowca samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony w okresie od 8 września 1983 roku do 9 kwietnia 1990 roku oraz jako tokarz w okresie od 18 czerwca 1979 roku do 22 kwietnia 1981 roku.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Z. B. urodził się w dniu (...) (okoliczność bezsporna)

W dniu 24 listopad 2020 roku złożył wniosek o przyznanie emerytury pomostowej.

(dowód: wniosek – k. 1- 4 akt emerytalnych)

Decyzją z 17 grudnia 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił Z. B. prawa do emerytury pomostowej, z uwagi na to, że przed dniem 1 stycznia 1999 roku nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej, na dzień 1 stycznia 2009 roku nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej i nie rozwiązał stosunku pracy.

ZUS nie zaliczył do pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych okresu od 1 czerwca 1993 roku do 8 lutego 2006 roku, ponieważ pracodawca nie potwierdził, że w w/w okresie wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej.

(dowód: decyzja – k. 10 akt emerytalnych)

Decyzją z 3 kwietnia 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił J. K. prawa do emerytury pomostowej, z uwagi na to, że nie osiągnął wieku 60 lat, po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej.

Do pracy w szczególnych warunkach ZUS zaliczył wnioskodawcy na podstawie art. 50c ustawy emerytalnej okres pracy górniczej od 11 kwietnia 1990 roku do 28 grudnia 1999 roku, po odliczeniu okresów zwolnień lekarskich, w łącznym wymiarze 9 lat, 4 miesięcy i 21 dni.

(dowód: decyzja – k. 6 akt emerytalnych)

W dniu 4 lutego 2020 roku wnioskodawca złożył ponowny wniosek o emeryturę pomostową. Do wniosku załączył świadectwo pracy z 29 stycznia 2021 roku o rozwiązaniu z dniem 29 stycznia 2021 roku ostatniego stosunku pracy.

(dowód: wniosek – k. 7-8 akt emerytalnych, świadectwo pracy – k. 9 akt emerytalnych)

Wnioskodawca legitymuje się stażem pracy wynoszącym łącznie 32 lata , 4 miesiące i 21 dni, w tym: 31 lat, 8 miesięcy i 21 dni okresów składkowych oraz 7 miesięcy i 19 dni okresów nieskładkowych oraz okresem 9 lat, 4 miesięcy i 21 dni pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 50c ustawy o emeryturach i rentach z FUS (praca górnicza) (okoliczność bezsporna).

W okresie od 18 czerwca 1979 roku do 22 kwietnia 1981 roku wnioskodawca był zatrudniony na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Zakładach (...) na stanowisku tokarza.

Zakład zajmował się produkcją pomp strażackich, odlewami pomników. Wnioskodawca toczył na tokarce elektrycznej detale żeliwne do pomp strażackich. Tak pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

(dowód: świadectwo pracy z 10 maja 1983r. – k.3 akt kapitałowych, zeznania wnioskodawcy – protokół rozprawy z 2 grudnia 2021 roku)

Wnioskodawca w okresie od 24 kwietnia 1981 roku do 13 kwietnia 1983 roku odbywał zasadniczą służbę wojskową.

(dowód: wyciąg z książeczki wojskowej – k. 4 akt kapitałowych)

W okresie od 8 września 1983 roku do 9 kwietnia 1990 roku wnioskodawca był zatrudniony na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Zakładzie (...) i (...) na stanowisku:

- kierowcy od 8 września 1983 roku do 26 września 1983 roku

- stolarza w warsztacie samochodowym od 27 września 1983 roku do 26 kwietnia 1984 roku

- kierowcy od 27 kwietnia 1984 roku do 9 kwietnia 1990 roku;

Wnioskodawca w okresie pracy na stanowisku kierowcy, kierował samochodem ciężarowym o ładowności powyżej 13 ton. Tak pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

(dowód: świadectwo pracy z 9 kwietnia 1990 roku – k. 5 akt kapitałowych, angaż z 31 maja 1984 roku – k. 13 akt osobowych, podanie z 25 kwietnia 1984 roku – k. 29 akt osobowych, angaż z 29 września 1983 roku – k. 32 akt osobowych, angaż z 2.11.1983 roku – k. 31 akt osobowych, umowa o pracę – k. 35 akt osobowych, podanie z 26.09.1983 roku – k. 34 akt osobowych, prośba z 5.09.1983 roku – k. 39 akt osobowych, zeznania wnioskodawcy – protokół rozprawy z 2 grudnia 2021 roku)

Pracodawcy nie wystawili wnioskodawcy świadectwa wykonywania prac w warunkach szczególnych (okoliczność bezsporna)

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwolanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 965 z późn. zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Prawo do emerytury pomostowej zgodnie z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Prace w szczególnych warunkach – zgodnie z art. 3 ust 1 ustawy o emeryturach pomostowych - to prace związane z czynnikami ryzyka wymienionymi w art. 3 ust 2 ustawy, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwale uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach

środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy, a prac w szczególnym charakterze załącznik nr 2 do ustawy.

Warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle wykładni językowej art. 4 i art. 49 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych, jest legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy, a więc po dniu 1 stycznia 2009 r. W przypadku kiedy osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do "nowego" świadczenia jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy (okres prac) można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy). Innymi słowy brak podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, dziś nie może być tak kwalifikowany (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., sygn. akt II UK 164/11, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 2 kwietnia 2014 r., III AUa 2302/13).

Wnioskodawca spełnił przesłanki z art. 4 pkt 1, 3, 4 i 7 ustawy, gdyż urodził się po dniu 31 grudnia 1948 roku, na dzień złożenia wniosku o emeryturę pomostową ukończył 60 lat, legitymował się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze przekraczającym 25 lat i nie pozostawał w stosunku pracy.

ZUS zaliczył wnioskodawcy do prac w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 50c ustawy o emeryturach i rentach z FUS prace górnicze wykonywane przez niego w okresie od 11 kwietnia 1990 roku do 28 grudnia 1999 roku, w wymiarze 9 lat, 4 miesięcy i 21 dni.

Bezspornym jest, że wnioskodawca po 31 grudnia 2008 roku nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Aby zatem wnioskodawca mógł nabyć prawo do emerytury pomostowej musiałby wykazać, że wykonywana przez niego praca w warunkach szczególnych według poprzednio obowiązujących przepisów, jest jednocześnie pracą w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 i ust. 3 ustawy).

Tymczasem wykonywana przez wnioskodawcę w okresie od 8 września 1983 roku do 26 września 1983 roku oraz od 27 kwietnia 1984 roku do 9 kwietnia 1990 roku praca kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony była pracą w warunkach szczególnych, ale jedynie w rozumieniu poprzednio obowiązujących przepisów tj. art. 32 ustawy emerytalnej (wykaz. A dział VIII pkt.2 zał. do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku). Ustawodawca nie zalicza pracy kierowcy samochodu ciężarowego o ładowności powyżej 3,5 tony do prac w szczególnym charakterze lub w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ustawy o emeryturach pomostowych, gdyż nie wymienia ich jako takich w załączniku nr 1 lub 2 do ustawy o emeryturach pomostowych. Prace kierowców w ustawie o emeryturach pomostowych zostały zaliczone do prac w szczególnym charakterze, ale nie dotyczy to kierowców samochodów ciężarowych o ładowności powyżej 3,5 tony, ale jedynie kierowców autobusów, trolejbusów oraz motorniczych tramwajów w transporcie publicznym (zał. Nr 2 pkt 8), kierowców pojazdów uprzywilejowanych (zał. nr 2 pkt 9) oraz kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne wymagające oznakowania pojazdu tablicą ostrzegawczą barwy pomarańczowej, zgodnie z przepisami Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w G. dnia 30 września 1957 r.¹(zał. nr 2 pkt 10).

Wnioskodawca nie wykonywał pracy kierowcy wymienionej w zał. Nr 2 pkt 8,9,10, co nie pozwala zaliczyć w/w okresu do szczególnego stażu pracy na poczet emerytury pomostowej.

Również prace tokarskie wykonywane przez wnioskodawcę w okresie od 18 czerwca 1979 roku do 22 kwietnia 1981 roku nie są pracą w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, gdyż nie zostały wymienione w załączniku nr 1 i 2 ustawy o emeryturach pomostowych. Co więcej prace tokarskie nie są nawet pracą w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, gdyż nie zostały wymienione w wykazie A zał. do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku.

Z uwagi na to, że wnioskodawca – co w sprawie bezsporne - nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych po dniu 31 grudnia 2008 roku w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, nie można mu do szczególnego stażu zaliczyć prac w szczególnych warunkach wg przepisów dotychczasowych tj. w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Ponieważ skarżący po dniu 31 grudnia 2008 roku nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, a jednocześnie nie legitymuje się szczególnym stażem pracy przed 31 grudnia 2008 roku w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych wynoszącym co najmniej 15 lat (a jedynie 9 lat, 4 miesiące i 21 dni), to nie spełnił on wszystkich przesłanek, od których zależy prawo do emerytury pomostowej.

Z tych względów Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴§ 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.